

Комітет
з питань гуманітарної
та інформаційної політики

ЗВІТ
про роботу Комітету Верховної Ради
України з питань гуманітарної
та інформаційної політики за період
п'ятнадцятої сесії Верховної Ради
України дев'ятого скликання

У період із лютого до серпня 2026 року Комітет з питань гуманітарної та інформаційної політики працював із законодавчими ініціативами у сферах охорони культурної спадщини, захисту прав дітей і сім'ї, медійної та рекламної індустрій, меморіалізації російсько-української війни, мовної політики, меценатства тощо.

Ключовим складником інституційної діяльності Комітету є системне, комплексне та докладне правове опрацювання проєктів законів і постанов, що належать до предметів його відання. Законотворча діяльність залишається одним із пріоритетних напрямів роботи Комітету, адже саме завдяки якісному та своєчасному законодавчому регулюванню створюються необхідні умови для розвитку відповідних сфер, захисту прав громадян і реагування на сучасні виклики.

Протягом звітнього періоду Верховна Рада України ухвалила 2 закони України та 2 постанови Верховної Ради України, з опрацювання яких Комітет був головним:

11 лютого 2026 року Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вшанування пам'яті співвітчизників, які загинули внаслідок збройної агресії Російської Федерації» (№ 4783-IX);

27 травня 2026 року Постанова Верховної Ради України «Про встановлення Дня української музики» (№ 4884-IX);

1 липня 2026 року Закон України «Про Український національний пантеон» (№ 4926-IX);

15 липня 2026 року Постанова Верховної Ради України «Про Звернення Верховної Ради України до Організації Об'єднаних Націй, парламентів та урядів держав – членів Організації Об'єднаних Націй, держав – членів Європейського Союзу, НАТО, Європейського Парламенту, ЮНЕСКО, Парламентської асамблеї Ради Європи, Парламентської асамблеї ОБСЄ, Парламентської асамблеї НАТО

щодо засудження політики систематичного культурного геноциду з боку російської федерації, спрямованого проти Українського народу» (№ 4939-IX).

Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вшанування пам'яті співвітчизників, які загинули внаслідок збройної агресії Російської Федерації» (№ 4783-IX від 11.02.2026), який посилює державну політику національної пам'яті та запроваджує нові механізми вшанування громадян, загиблих унаслідок збройної агресії рф. Документ також уточнює механізми проведення загальнонаціональних меморіальних заходів та використання систем оповіщення, закріплюючи на державному рівні щоденний ритуал пам'яті.

Цим документом передбачено, що щоденна хвилина мовчання проводиться о 9:00 для вшанування загиблих військових і цивільних (інформування координує місцева влада). Вшанування жертв Голодоморів відбувається щороку у четверту суботу листопада о 16:00 — хвилина мовчання та акція «Запали свічку». Залучення систем оповіщення та медіа для оголошення хвилини мовчання здійснюється у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України. Рекомендації щодо проведення заходів розробляє Український інститут національної пам'яті.

Постанова Верховної Ради України «Про встановлення Дня української музики» (№ 4884-IX від 27.05.2026) має на меті вшанування внеску українських виконавців та діячів музичної індустрії у розвиток національної культури, підтримку культурного спротиву в умовах збройної агресії російської федерації, а також зміцнення українського культурного простору, вільного від російського впливу. У міжнародному вимірі День української музики розглядається як важливий інструмент культурної дипломатії України. Запропонована дата пов'язана з проведенням фестивалю «Червона рута» 1989 року, який став знаковою подією в історії сучасної української культури та музики.

Закон України «Про Український національний пантеон» (№ 4926-IX від 01.07.2026) є фундаментальним кроком у сфері політики національної пам'яті. Держава вперше на законодавчому рівні створює єдине, централізоване та офіційне місце для вшанування головних героїв української історії від давнини до сучасності.

Закон встановлює чіткі межі меморіалізації, де виваженість рішень гарантує експертизу науковців та Українського інституту національної пам'яті, а етичність — згода родин. Заборона вшановувати осіб, засуджених за злочини проти нацбезпеки або причетних до тоталітарних й імперських режимів, блокує ворожу пропаганду.

Пантеон об'єднає тисячолітню історію української державності — від Русі й Гетьманщини до визвольних змагань ХХ століття та спротиву ЗСУ. Комплекс

стане сакральним символом незалежності, а його включення до Державного Протоколу продемонструє світові суб'єктність України. Поєднуючи пам'ятну, державну й освітню місії, Пантеон слугуватиме майданчиком для найвищих урочистостей та осередком просвіти молоді.

Постанова Верховної Ради України «Про Звернення Верховної Ради України до Організації Об'єднаних Націй, парламентів та урядів держав – членів Організації Об'єднаних Націй, держав – членів Європейського Союзу, НАТО, Європейського Парламенту, ЮНЕСКО, Парламентської асамблеї Ради Європи, Парламентської асамблеї ОБСЄ, Парламентської асамблеї НАТО щодо засудження політики систематичного культурного геноциду з боку російської федерації, спрямованого проти Українського народу» (№ 4939-IX від 15.07.2026).

Документ покликаний консолідувати міжнародну підтримку для захисту української культурної спадщини від системного нищення з боку рф. У Зверненні наголошено: атаки на музеї, пам'ятки історії та архітектури, архіви, бібліотеки, святині й об'єкти Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО не є випадковістю. Це свідомо політика Кремля, спрямована на стирання національної ідентичності Українського народу. Серед її проявів — руйнування культурних об'єктів, грабунок цінностей, насильницька русифікація, витіснення української мови, насадження російських наративів і заперечення самого права українців на існування. Хоч термін «культурний геноцид» відсутній у Конвенції ООН 1948 року, міжнародно-правова доктрина застосовує його для означення дій, що нищать духовні та історичні підвалини нації. Саме на такій юридичній і політичній кваліфікації дій рф наполягає Україна.

Комітет рекомендував Верховній Раді України:

1) ухвалити за основу у першому читанні:

проект Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо регулювання діяльності платформ спільного доступу до інформації, через які поширюється масова інформація (реєстр. № 11115);

проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення процедур державного управління у галузі культури та культурної спадщини (реєстр. № 14391);

проект Закону про внесення змін до Закону України «Про Український культурний фонд» (реєстр. № 15117);

проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо визначення рівня володіння українською мовою іноземними громадянами (реєстр. № 15261);

проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо

забезпечення функціонування української мови як державної (реєстр. № 15412);

проект Закону про внесення змін до Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» щодо обмеження використання мови держави-агресора під час виконання та відтворення музичних творів у сфері обслуговування споживачів (реєстр. № 15430);

проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо меценатської діяльності у сфері культури (реєстр. № 15442);

2) підтримати за основу та в цілому:

проект Закону про внесення змін до Закону України «Про рекламу» у зв'язку з прийняттям Закону України «Про адміністративну процедуру» (реєстр. № 14346);

проект Закону про внесення змін до Сімейного кодексу України та Закону України «Про державну реєстрацію актів цивільного стану» (реєстр. № 15306);

проект Постанови про Духовний гімн України (реєстр. № 15383).

Водночас діяльність Комітету не обмежувалася підготовкою та розглядом нових законодавчих ініціатив: важливим напрямом залишається парламентський контроль за виконанням уже ухвалених законів. Комітет акцентує увагу на тому, щоб ухвалені Верховною Радою України рішення не залишалися лише законодавчими нормами, а належним чином реалізовувалися на практиці, а відповідальні органи державної влади забезпечували їх повне, своєчасне та ефективне виконання. Здійснюючи парламентський контроль, Комітет послідовно відстежував стан виконання законів України, постанов Верховної Ради та власних рекомендацій. Такий підхід дозволяє оперативно виявляти проблеми правозастосування, реагувати на недоліки та, за потреби, ініціювати необхідні зміни до законодавства.

За звітний період на засіданнях Комітету розглянуто такі питання:

- Суспільне мовлення напередодні 4-ї річниці повномасштабного вторгнення: що змінила «велика війна» і як триває реформа;
- стан виплати державної соціальної допомоги на дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, осіб з їх числа, у тому числі з інвалідністю, грошового забезпечення батькам-вихователям і прийомним батькам за надання соціальних послуг у дитячих будинках сімейного типу;
- проблемні питання функціонування Державної наукової установи «Книжкова палата України імені Івана Федорова».

Також, керуючись статтею 14 Закону України «Про комітети Верховної Ради України», Комітет у межах своїх повноважень та відповідно до предметів відання

здійснює контроль за дотриманням законів органами виконавчої влади та розглядає висновки і рішення Рахункової палати України.

За звітний період на засіданнях Комітету були заслухані:

- Звіт про діяльність Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення у 2025 році (25 березня 2026 року);
- Звіт за результатами діяльності Державного агентства України з питань кіно за період з 1 січня 2025 року по 31 грудня 2025 року (16 квітня 2026 року);
- Звіт Рахункової палати України про результати фінансового аудиту Державного агентства розвитку туризму України (14 липня 2026 року).

Важливим вектором стратегічної взаємодії Комітету є систематична та інституційна співпраця з Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини. Особливу актуальність цій діяльності надає обговорення на засіданні Комітету Щорічної доповіді Уповноваженого за 2025 рік. Цей формат є одним з ключових інструментів парламентського контролю, який дозволяє комплексно оцінити стан захисту прав людини. Разом із тим не менш вагомим та фундаментальним пластом спільної роботи є консолідоване опрацювання законопроектів, що перебувають на розгляді в Комітеті. Така співпраця закладає надійний фундамент для спільного проектування дієвих законодавчих інструментів, спроможних забезпечити системні та практичні рішення у відповідь на сучасні виклики.

Однією з ключових подій у межах міжнародної діяльності Комітету стала участь його представників у міжнародних заходах і зустрічах, які відбувалися в Україні та за її межами.

25 березня 2026 року відбулася участь представників Комітету у міжнародній конференції Resilient Culture, яка була присвячена ролі культури, музейних інституцій та міжнародної співпраці у збереженні історичної пам'яті й культурної стійкості України в умовах повномасштабної війни.

Також керівництво Комітету долучилося до роботи Другої міжнародної конференції «Співпраця заради стійкості», яка відбулася 29–30 березня 2026 року у Львові. Захід, що об'єднав понад 40 іноземних делегацій та 10 міністрів культури європейських держав, став важливою платформою для посилення міжнародної підтримки України та консолідації партнерів навколо збереження культурної спадщини в умовах війни. Однією з центральних тем обговорення став розвиток Українського фонду культурної спадщини. Відбулася презентація перших пілотних проєктів за пріоритетними напрямками: реставрації пошкоджених пам'яток, створення сучасних сховищ для евакуйованих музейних колекцій та оцифрування культурної спадщини, зокрема фондів з окупованих територій.

Наприкінці червня 2026 року народний депутат України – член Комітету Володимир В'ятрович здійснив робочий візит до Нью-Йорка, де долучився до відкриття масштабної міжнародної виставки Modern Freedom та провів зустріч у Постійному представництві України при ООН.

У лютому 2026 року відбувся робочий візит голови підкомітету у справах сім'ї та дітей Тетяни Скрипки до США. Метою поїздки стало вивчення провідного американського досвіду у сфері захисту прав дитини. Особливу увагу під час зустрічей було приділено системі підтримки дітей з інвалідністю, розвитку мережі фостерних сімей (foster care) та наставництва, а також оптимізації процесів усиновлення та опіки.

Консолідація міжнародної підтримки та поглиблення взаємодії з партнерами залишаються серед ключових пріоритетів нашої діяльності. Результатом серії зустрічей із представниками авторитетних міжнародних організацій стало узгодження спільних стратегічних цілей та закладення підґрунтя для довготривалої співпраці.

Продовжуючи серію стратегічних зустрічей, 1 липня керівництво Комітету провело переговори з Представником ОБСЄ з питань свободи медіа Яном Браату та експертами його Офісу. Основну увагу під час розмови було зосереджено на безпеці журналістів, які щодня працюють на передовій інформаційного фронту, а також на викликах, із якими стикаються редакції у теперішніх надскладних умовах.

15 серпня поточного року Комітет зустрівся з Генеральним секретарем Організації Об'єднаних Націй з питань туризму Шейхою Аль-Нувайс (Sheikha Al-Nuwais). Головною темою зустрічі стало залучення експертної підтримки Всесвітньої туристичної організації (UN Tourism) для оновлення українського законодавства у сфері туризму. Учасники обговорили роль туристичної галузі як інструменту життєздатності громад під час війни та ключового драйвера майбутнього економічного відновлення України. Ключовим підсумком зустрічі стало надання міжнародним партнерам консолідованого тексту проекту Закону України «Про основні засади туристичної діяльності» для проведення експертного аналізу перед його розглядом у другому читанні. Така взаємодія дозволить узгодити фінальну редакцію документа з провідними міжнародними стандартами.

Запорукою високої динаміки законотворчого процесу та активної роботи Комітету є безперервний внутрішній діалог. Зокрема, йдеться про регулярні робочі зустрічі Комітету із керівництвом і представниками центральних органів виконавчої влади, судової влади, громадськістю тощо.

27 лютого відбулася робоча зустріч членів підкомітету у справах сім'ї та

дітей, присвячена питанню оптимізації процесу усиновлення в Україні. Учасники заходу, серед яких були нардепи, судді Верховного Суду та представники профільних міністерств, обговорили доцільність обов'язкової участі присяжних у таких справах. Головною проблемою визначили затягування судового розгляду, який у середньому триває понад дев'ять місяців через процедурні складнощі, передбачені Цивільним процесуальним кодексом. За підсумками зустрічі фахівці наголосили на необхідності внесення змін до законодавства, щоб пришвидшити процедуру усиновлення в інтересах дітей та родин.

3 березня відбулося засідання робочої групи підкомітету у справах сім'ї та дітей, учасники якого розглянули правові аспекти захисту прав дитини та виконання батьківських обов'язків у ситуаціях розлучення, окремого проживання батьків або тривалих конфліктів між ними. Основну увагу фахівці зосередили на створенні дієвих механізмів захисту дітей відповідно до міжнародних стандартів та принципу забезпечення їхніх найкращих інтересів. До дискусії долучилися представники центральних органів виконавчої влади, Офісу Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, громадських організацій та профільні експерти з сімейного права.

Важливим етапом тривалої та системної взаємодії стала робоча зустріч представників Комітету та Українського культурного фонду, що відбулася 23 березня. Під час заходу сторони детально обговорили стратегічні пріоритети розвитку сектору в умовах воєнного стану та окреслили спільні кроки для посилення фінансової підтримки українських митців. Співпраця між Комітетом та Українським культурним фондом є міцним партнерством заради збереження національної спадщини.

У межах підкомітету з питань національної та культурної пам'яті 14 квітня відбулася робоча нарада, присвячена контролю за виконанням парламентської постанови про відзначення пам'ятних дат і ювілеїв у 2026–2027 роках. На зустрічі обговорили кілька ключових питань, зокрема виділення бюджетних коштів. Фінансування потрібне для вшанування видатних особистостей та подій, серед яких: 170-та річниця від дня народження Івана Франка, 160-та річниця від дня народження Лесі Українки, 100-річчя від дня народження Богдана Гаврилишина, сторіччя із дня загибелі Симона Петлюри та 600-річчя Луцького з'їзду європейських монархів. Крім цього, члени Комітету обговорили пропозицію КМДА щодо спорудження фонтану на перехресті бульвару Тараса Шевченка та вулиці Хрещатик, висловивши деякі застереження стосовно цієї ініціативи.

21 квітня в межах підкомітету з питань національної та культурної пам'яті відбулася робоча зустріч, на якій учасники обговорили організаційні та змістові питання щодо підготовки заходів з нагоди 100-річчя з дня народження Богдана

Гаврилишина та 100-річчя з дня смерті Симона Петлюри. У цій дискусії взяли участь представники Міністерства культури України та Українського інституту національної пам'яті. Протягом обговорення акцент було зроблено на значущості формування системної державної політики пам'яті та створення урядового координаційного комітету для узгодження дій різних інституцій. Особливий акцент фахівці зробили на географії майбутніх заходів, запропонувавши проводити ключові події не лише в Києві, а й у Полтаві, яка має тісний зв'язок з українським державотворенням.

1 травня відбулося виїзне засідання підкомітету з питань інформаційної політики та європейської інтеграції у Дніпрі, присвячене евакуації та збереженню культурних цінностей. Наразі головним викликом є не саме переміщення експонатів, а створення належних умов для їхнього зберігання. У цьому контексті Дніпропетровська область стала ключовим хабом для релокованих культурних інституцій і медіа. Окрему увагу учасники приділили безпеці — облаштування укриттів у закладах культури є обов'язковою вимогою для їхньої роботи в умовах воєнного стану.

3 травня відбулася робоча нарада підкомітету з питань національної та культурної пам'яті, присвячена контролю за виконанням Постанови Верховної Ради України «Про відзначення пам'ятних дат і ювілеїв у 2026–2027 роках» (№ 4748–ІХ). Учасники зустрічі — члени профільного Комітету, представники Міністерства культури України, УІНП, Нацбанку, «Укрпошти», ЦДАГОУ, Фонду родини Богдана Гаврилишина та органів місцевого самоврядування — детально проаналізували стан підготовки до 100-річчя Богдана Гаврилишина, яке відзначатимуть 19 жовтня. За підсумками наради сторони узгодили спільні кроки для організації ювілейних заходів на найвищому державному рівні.

6 серпня відбулася зустріч членів Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики та Віцепрем'єр-міністерки України з гуманітарних питань – Міністерки культури України Тетяни Бережної. На зустрічі були представлені операційні цілі Міністерства культури України на 2026–2027 роки і обговорені пріоритетні напрями для майбутньої співпраці. Окрему увагу учасники зустрічі приділили підтримці книговидання та книгарень, поповненню бібліотечних фондів, збереженню музейних, архівних і бібліотечних колекцій, а також розвитку програми «Тисячovesна» .

У звітний період Комітет з питань гуманітарної та інформаційної політики ухвалив низку офіційних заяв. Їхньою метою є юридична фіксація злочинів проти української ідентичності, об'єктивне висвітлення подій, а також притягнення до відповідальності за загибель дітей унаслідок збройної агресії російської федерації проти України:

24 березня 2026 року – Заява Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики щодо неприпустимості подальшого членства російської федерації в ЮНЕСКО у зв'язку із систематичними атаками на об'єкти культурної спадщини, зокрема ті, що є об'єктами Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО;

15 червня 2026 року – Заява Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики щодо чергової атаки російської федерації на об'єкти культурної та духовної спадщини України;

10 серпня 2026 року – Заява Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики щодо об'єктивного висвітлення подій, врахування причинно-наслідкових зв'язків та відповідальності за загибель дітей унаслідок збройної агресії російської федерації проти України.

Важливою складовою діяльності Комітету є проведення виїзних засідань для розгляду актуальних і суспільно значущих питань безпосередньо на місцях. Ознайомлення з роботою установ та організацій дозволяє Комітету не лише фіксувати наявні проблеми, а й напрацьовувати ефективні шляхи їх розв'язання.

Зокрема 11 лютого відбулося виїзне засідання у Національній суспільній телерадіокомпанії України. Засідання було присвячене аналізу стійкості українського інформаційного фронту, фіксації російських воєнних злочинів проти медіа та визначенню стратегії розвитку Суспільного мовлення. Учасники обговорили руйнування інфраструктури й загрози для журналістів, а також трансформацію мовника на тлі повномасштабної війни у цифрову інфраструктуру довіри та фактор національної безпеки.

15 липня відбулося виїзне засідання Комітету у Державній науковій установі «Книжкова палата України імені Івана Федорова», де відбулося обговорення критичного стану Книжкової палати України та пошук рішень для захисту національної книжкової спадщини в умовах війни. Серед ключових проблем установи виділено ризики реорганізації через невідповідність критеріїв атестації, хронічне недофінансування, дефіцит площ для фондів, кадровий голод із надмірним навантаженням та безпекові загрози через регулярні обстріли Києва.

За звітний період Комітет ухвалив Рішення:

про нагородження подяками представників сфери культури, медіа, книговидавничої галузі (16.04.2026, 11.06.2026, 30.06.2026, 19.08.2026);

за результатами виїзного засідання Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики 15 липня 2026 року у Державній науковій установі «Книжкова палата України імені Івана Федорова» від 04.08.2026 р;

про організацію слухань у Комітеті з питань гуманітарної та інформаційної політики (19 серпня 2026 року);

Загалом упродовж звітнього періоду проведено 10 засідань Комітету (8 — у режимі відеоконференції, 2 — виїзні).

Засідання Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики за звітний період відбувалися відповідно до Постанови Верховної Ради України від 7 лютого 2023 року № 2912-IX «Про деякі питання організації роботи Верховної Ради України дев'ятого скликання в умовах дії воєнного стану».

З 20 січня 2026 року набрали чинності положення Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо посилення деяких гарантій діяльності медіа і журналістів та забезпечення права громадян на доступ до інформації» (№ 4212-IX від 14.01.2025 р.), що гарантує прозорість роботи державних та місцевих органів влади та відкритий доступ громадян і медіа до інформації про діяльність Комітету.

Для забезпечення оперативного і максимально ефективного вирішення актуальних питань, що вимагають негайного реагування, а також із залученням експертів до розробки та опрацювання законодавчих ініціатив, народні депутати України – члени Комітету брали участь у роботі робочих груп, створених як самим Комітетом, так і іншими комітетами Верховної Ради України та центральними органами виконавчої влади:

1. Робоча група при Міністерстві культури України з питань упорядкування умов оплати праці працівників культури.

2. Робоча група при Міністерстві культури України з напрацювання законодавства у сфері охорони культурної спадщини.

3. Робоча група при Комітеті з питань гуманітарної та інформаційної політики з напрацювання змін до законодавства щодо участі батьків у вихованні дитини після їх розлучення.

4. Робоча група при Комітеті з питань гуманітарної та інформаційної політики з імплементації в українське законодавство Європейського акту про свободу медіа (EMFA).

5. Міжвідомча робоча група з координації виконання Стратегії сприяння реалізації прав і можливостей осіб, які належать до ромської національної меншини в українському суспільстві на період до 2030 року.

Реалізуючи положення Закону України «Про комітети Верховної Ради України», підкомітети забезпечують попередній розгляд питань, віднесених до предметів відання Комітету. Тривала й послідовна діяльність підкомітетів дозволяє глибоко опрацювати кожну законодавчу ініціативу із залученням профільних експертів.

Підкомітет у сфері кінематографу та реклами опрацьовував, зокрема, проєкт Закону про внесення змін до Закону України «Про рекламу» у зв'язку з прийняттям Закону України «Про адміністративну процедуру» (реєстр. № 14346);

У підкомітеті з питань інформаційної політики та європейської інтеграції для підготовки змін до Закону України «Про медіа» відбулося декілька засідань, під час яких обговорювали пропозиції щодо вдосконалення цього Закону. Ці зміни мають покращити правову визначеність і медіарегулювання, ґрунтуючись на досвіді імплементації Європейського акту про свободу медіа (ЕМФА) і застосування Закону України «Про медіа». Також опрацьовувався проєкт Закону про внесення змін до деяких законів України щодо регулювання діяльності платформ спільного доступу до інформації, через які поширюється масова інформація (реєстр. № 11115).

У підкомітеті у справах сім'ї та дітей у звітному періоді тривала робота над питанням контролю у та розробкою центральними органами виконавчої влади низки нормативно-правових актів у зв'язку з ухваленням Закону України «Про наставництво»; здійснювали опрацювання законопроектів про внесення зміни до статті 293 Цивільного процесуального кодексу України щодо участі присяжних у розгляді справ про усиновлення (реєстр. № 15061 від 09.03.2026), про внесення змін до Сімейного кодексу України та Закону України «Про державну реєстрацію актів цивільного стану» (реєстр. № 15306);

У межах підкомітету з питань культурної політики були опрацьовані проєкти законів про внесення змін до деяких законів України щодо меценатської діяльності у сфері культури (реєстр. № 14276), про проєкт Закону про внесення змін до Закону України «Про Український культурний фонд» (реєстр. № 15117); про проєкт Закону про внесення змін до деяких законів України щодо визначення рівня володіння українською мовою іноземними громадянами (реєстр. № 15261); проєкт Закону про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення функціонування української мови як державної (реєстр. № 15412); проєкт Закону про внесення змін до Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» щодо обмеження використання мови держави-агресора під час виконання та відтворення музичних творів у сфері обслуговування споживачів (реєстр. № 15430); проєкт Закону про внесення змін до деяких законів України щодо меценатської діяльності у сфері культури (реєстр. № 15442); проєкт Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення процедур державного управління у галузі культури та культурної спадщини (реєстр. № 14391) та інші.

Підкомітет з питань національної та культурної пам'яті опікувався питаннями стану виконання Постанови Верховної Ради України про відзначення

пам'ятних дат і ювілеїв у 2026–2027 роках.

На засіданнях Комітету розглянуто 63 питання різної спрямованості. З них — 22 питання щодо розгляду проєктів законів України та проєктів постанов Верховної Ради України, з підготовки та попереднього розгляду яких Комітет визначено головним. Комітет також розглянув 14 питань у межах контрольної функції (виконання законів і постанов), інших питань, що належать до предметів відання Комітету.

Члени Комітету брали активну участь у конференціях, форумах та інших публічних заходах, які стали важливими платформами для взаємодії між законодавчою владою, експертною спільнотою та громадянським суспільством. Це сприяло проведенню професійного діалогу, обміну досвідом і розробці спільних рішень. Така діяльність сприяє посиленню міжвідомчої співпраці, розширенню експертної взаємодії та врахуванню кращих національних і міжнародних практик у законотворчому процесі.

Участь у подібних заходах дає змогу членам Комітету презентувати напрацювання парламенту, окреслювати пріоритетні напрями державної політики, а також отримувати зворотний зв'язок від професійної спільноти та громадянського суспільства.

Протягом звітного періоду члени Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики брали участь у таких заходах:

- Презентація щорічного моніторингу відкритості парламентських комітетів за 2025 рік, організованого Рухом ЧЕСНО (17 лютого, м. Київ);
- Конференція «Resilient Culture. Cultural Resilience» («Стійка культура – культурна стійкість», 25 березня, м. Київ);
- Друга щорічна конференція «Співпраця заради стійкості» (29–30 березня, м. Львів);
- Участь у заходах із вшанування жертв акції «Вісла» (28 квітня, м. Київ);
- XIV Міжнародний фестиваль «Книжковий Арсенал» (травень, м. Київ);
- Круглий стіл «Цінна історична забудова як надбання українського народу, її важлива роль у формуванні історичного середовища населених пунктів» (18 травня);
- Національний діалог «Маршрути пам'яті в Україні: формування через комунікацію» (червень, м. Київ);
- Презентація результатів соціологічного дослідження «Релігійна ситуація в Україні», організованого Комітетом спільно із Соціологічною групою «Рейтинг» та «Укрінформ» (червень, м. Київ);
- XI Форум «Воєнні медіавиклики» (27–28 червня, м. Київ)

➤ Регіональні круглі столи, присвячені практичним аспектам впровадження інституту наставництва (протягом звітного періоду заходи проведено у Волинській, Запорізькій, Чернівецькій, Чернігівській, Дніпропетровській та інших областях, лютий-серпень);

➤ Участь у відкритті Дальніх печер Національного заповідника «Києво-Печерська лавра» (14 липня, м. Київ);

➤ Урочистості з нагоди 50-річчя від дня відкриття Національного музею народної архітектури та побуту України (18 липня, м Київ);

➤ Форум «Сила культури: об'єднуємо зусилля заради майбутнього» (22 липня, м. Івано-Франківськ).

У межах своїх повноважень Комітет здійснює систематичний розгляд звернень громадян та громадських організацій, а також запитів на інформацію щодо практичного застосування правових норм у сферах мовної політики, стандартів державної мови, забезпечення права на свободу світогляду і віросповідання, функціонування медіапростору, протидії поширенню дезінформації, правового регулювання реклами, книговидання, книгорозповсюдження, кінематографії та доступу до публічної інформації. Окремий блок опрацьованих запитів охоплює правове регулювання сфери туризму, збереження та охорони культурної спадщини, а також особливості правозастосовної практики у сферах сімейного права та захисту прав дітей.

Системна робота з такими запитами дозволяє не лише оперативно реагувати на суспільні потреби, а й удосконалювати нормативне регулювання у відповідних сферах.

Протягом сесії до Комітету надійшло 3133 листи та звернення від центральних і місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, громадських, релігійних, міжнародних організацій, а також громадян України. Зокрема, розглянуто 145 звернень громадян. На виконання Закону України «Про доступ до публічної інформації» опрацьовано 12 запитів на отримання публічної інформації.

Для забезпечення прозорості та зміцнення довіри суспільства Комітет фокусується на інформаційній відкритості та взаємодії з медіа. Це передбачає оперативне інформування громадян і представників медіа через офіційні цифрові ресурси про діяльність Комітету.

На виконання Закону України «Про комітети Верховної Ради України» Комітет забезпечує відкритість і прозорість своєї діяльності. Інформаційна відкритість реалізується через систематичне оприлюднення на офіційному вебсайті рішень, протоколів і стенограм засідань, їхніх аудіо- та відеOVERSІЙ, а також інших матеріалів за підсумками проведених заходів.

Відеозаписи засідань розміщуються на офіційному YouTube-каналі Комітету (https://www.youtube.com/@komitet_gi), а з січня 2026 року також забезпечено можливість перегляду відеоматеріалів безпосередньо на вебсайті Комітету, що суттєво розширило доступ громадян до інформації (https://kompkd.rada.gov.ua/video/video_open_zasid/).

У зв'язку із набранням чинності 20 січня 2026 року Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо посилення деяких гарантій діяльності медіа і журналістів та забезпечення права громадян на доступ до інформації» (№ 4212-IX від 14.01.2025) додатково розширено механізми, що забезпечили право громадян на доступ до інформації та участь у публічних заходах Комітету.

Також відповідно до Розпорядження Голови Верховної Ради України від 30.07.2026 № 1013 «Про внесення змін до розпорядження Голови Верховної Ради України від 8 травня 2024 року № 431 «Про деякі питання організації роботи журналістів у Верховній Раді України дев'ятого скликання в умовах дії воєнного стану в Україні» оновлено правила доступу медіа до заходів Верховної Ради України та комітетів.

Комітет забезпечує оперативне інформування громадськості про свою діяльність через регулярні публікації у соціальних мережах.

Окремим напрямом інформаційної роботи є популяризація національної пам'яті. На офіційних ресурсах Комітету системно розміщуються матеріали про ключові історичні події та видатних діячів.